

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1918.

Andra kammaren.

Nr 34.

Torsdagen den 4 april.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Upplästes för justering protokollen för den 20, den 22 och den 26 nästlidne mars.

Därefter yttrade

Herr Olsson i Kullenbergstorp: Herr talman! Jag vill vid justeringen av detta protokoll fästa uppmärksamheten på, att ett par av de anföranden, som höllos i debatten angående Kungl. Maj:ts proposition om postavgifterna äro så hårt justerade, att man knappast kan återfinna något ord av det, som yttrades här i kammaren, åtminstone synnerligen obetydligt därav. Det är naturligtvis då något svårt att, när man ser diskussionen i sitt sammanhang, så att säga få en totalbild av dess förlopp. Jag förstår heller icke, vad nytta det egentligen kan göra att helt omskriva långa delar av ett anförande, när notarierna ha rätt uppfattat anförandet, sådant det hållits i kammaren. Jag skall dock icke tillåta mig att döma om den saken, men tror ändå, att det vore för alla parter synnerligen väl, om justering skedde med så lätt hand och så obetydligt som möjligt, när det icke behöves för att klara upp något enda ord eller någon ordvändning, som råkat fara litet vilse.

Jag skall, herr talman, dock för denna gång icke göra något yrkande.

Vidare anfördes ej. De upplästa protokollen godkändes.

§ 2.

Föredrogs en till kammaren inkommen, så lydande skrivelse:

Till Riksdagens andra kammare.

Med hänvisning till läkarbetyget av denna dag nödgas jag anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen till den 20 i denna månad.

Leksand den 2 april 1918.

D. Persson.

Andra kammarens protokoll 1918. Nr 34.

1

Det i skrivelsen åberopade läkarbetyget, som jämväl upplästes, var av följande lydelse:

Att riksdagsmannen herr Daniel Persson i Tällberg på grund av hjärtsvaghet behöver en tids befrielse från riksdagsarbetet, intygas på heder och samvete.

Leksand den 2 april 1918.

J. A. Eklund,
t. f. provinsialläkare.

Den av herr Persson i Tällberg gjorda ansökningen blev här-
efter av kammaren bifallen.

Vidare föredrogs en från herr Gustafsson i Örebro inkommen ansökning, däri han under åberopande av ett å ansökningen tecknat läkarbetyg anhållit att från och med denna dag erhålla någon tids ledighet från riksdagsgöromålen; och beviljade kammaren herr Gustafsson i Örebro ledighet tills vidare.

Härpå föredrogs en av herr Öberg gjord ansökning att i anledning av sjukdomsfall inom familjen erhålla ledighet från riksdagsgöromålen under 10 dagar från och med denna dag; och blev berörda ansökning av kammaren bifallen.

§ 3.

Herr statsrådet *Thorsson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 207, angående fyllnadspension å allmänna indragningstaten åt löjtnanten vid Västgöta regemente friherre H. G. Pfeiffs änka och minderåriga barn;

nr 208, angående fyllnadspension å allmänna indragningstaten åt löjtnanten vid Skånska dragonregementet friherre H. B. von Blixen-Fineckes änka och minderåriga barn;

nr 209, angående pension å allmänna indragningstaten åt avlidne löjtnanten vid Vendes artilleriregemente J. G. Torslows föräldrar f. d. fanjunkaren Carl Johan Torslow och hans hustru Hedvig Vilhelmina Torslow, född Sandqvist;

nr 159, angående beredande av fyllnadsarvode åt en särskild föredragande i finansdepartementet;

nr 175, med förslag till lag om ändrad lydelse av 13 § i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension;

nr 182, angående anvisande av ytterligare medel till uppförande av nybyggnad för patent- och registreringsverket; och

nr 213, med förslag till lag med vissa ändrade bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m.

Dessa propositioner bordlades på begäran.

§ 4.

Sedan riksdagens båda kamrar förehaft och godkänt de uti statsutskottets memorial nr 26, punkterna 1 och 2, samt nr 29, punkterna 1—4, bankoutskottets memorial nr 35, punkterna 1—3, samt nr 36 och 37, statsutskottets memorial nr 36, punkterna 1 och 2, jordbruksutskottets memorial nr 34 ävensom bevillningsutskottets memorial nr 27 föreslagna voteringspropositioner rörande åtskilliga frågor, i vilka kammaren fattat stridiga beslut, samt bestämt blivit, att vederbörliga omröstningar över de olika besluten skulle denna dag äga rum, så anställdes nu omröstningar enligt nedan intagna voteringspropositioner i följande ordning, nämligen:

*Gemensamma
omröstningar.*

Första omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 26, punkt 1).

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må till beredande för år 1919 på de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 januari 1918 angivna villkor av förhöjda understöd åt Göteborgs handelsinstitut och Stockholms handelsgymnasium med respektive 17,000 och 13,000 kronor utöver till dem redan anslagna belopp å extra stat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren, beslutat att icke bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Sedan voteringssedlarna blivt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 70 Ja och 145 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivt av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 91 Ja och 54 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller . . . . . 70 Ja och 145 Nej,
sammanräkningen visade . . . . . 161 Ja och 199 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivt av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Gemensamma
omröstningar.
(Forts.)

Andra omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 26, punkt 2).

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må till beredande för år 1918 på de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 januari 1918 angivna villkor av förhöjda understöd åt Göteborgs handelsinstitut och Stockholms handelsgymnasium med respektive 17,000 och 13,000 kronor utöver till dem redan anslagna belopp å tilläggsstat för 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, beslutat att till beredande för år 1918 av förhöjda understöd åt Göteborgs handelsinstitut och Stockholms handelsgymnasium med respektive 10,000 och 8,000 kronor utöver till dem redan anslagna belopp å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst, 18,000 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 65 Ja och 148 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 84 Ja och 60 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	65 Ja och 148 Nej,
sammanräkningen visade	149 Ja och 208 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Tredje omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 29, punkt 1).

Den, som i likhet med första kammaren vill, a) att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts föreliggande framställning samt herrar Hages och Werners ovanberörda motion för husbyggnader för år 1919 anvisar ett reservationsanslag av 1,861,700 kronor, b) att herr Nilssons ovanberörda motion icke av riksdagen bifalles, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

*Gemensamma
omröstningar.
(Forts.)*

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att i anledning av Kungl. Maj:ts föreliggande framställning samt herrar Hages och Werners ävensom herr Nilssons m. fl. ovanberörda motioner för husbyggnader för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 2,761,700 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 87 Ja och 123 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 96 Ja och 48 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	87 Ja och 123 Nej,
sammanräkningen visade	183 Ja och 171 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Fjärde omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 29, punkt 2).

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande förslag samt med avslag å herrar Asplunds och Olofssons ovanberörda motioner, i vad desamma skilja sig från Kungl. Maj:ts förslag, till fortsättning av inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare för år 1919 anvisar ett reservationsanslag av 3,900,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att i anledning av Kungl. Maj:ts föreliggande förslag samt herrar Asplunds och Olofssons ovanberörda motion till fortsättning av inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 4,500,000 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl

*Gemensamma
omröstningar.*
(Forts.)

därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 99 Ja och 111 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 104 Ja och 40 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	99 Ja och 111 Nej,
sammanräkningen visade	203 Ja och 151 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Femte omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 29, punkt 3).

Den, som i likhet med första kammaren vill att riksdagen för husbyggnader på tilläggsstat för år 1918 anvisar ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att för husbyggnader på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingätt, att voteringsedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 99 Ja och 112 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 101 Ja och 42 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	99 Ja och 112 Nej,
sammanräkningen visade	200 Ja och 154 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Sjätte omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 29, punkt 4).

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen till fortsättning av inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare på till-

läggsstat för år 1918 anvisar ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor, röstar

*Gemensamma
omröstningar.*
(Forts.)

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att till fortsättning av inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett reservationsanslag av 3,500,000 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 108 Ja och 101 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 108 Ja och 32 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller . . . . . 108 Ja och 101 Nej

sammanräkningen visade . . . . . 216 Ja och 133 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Sjunde omröstningen:

(enligt bankoutskottets memorial nr 35, punkt 1).

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt med avslag å motionen II: 61, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, må medgiva, att från allmänna indragningsstaten må från och med den 1 januari 1918 utgå årliga understöd till yrkesinspektörsassistenten Vilhelm Immanuel Norings änka Karin Lovisa Noring med sexhundra-tjugu kronor och till makarnas dotter Anna-Lisa Margareta med tvåhundra-femtio kronor samt till underinspektören Karl Eimer Karlsson Lindbloms änka Ingegerd Maria Lindblom med fyrahundra-tjugu kronor och till makarnas son Carl Gustaf Eimer med etthundra-sjuttio kronor, vilka understöd må åtnjutas av änkorna, så länge de i sitt nuvarande änkestånd förbliva, och av barnen till och med den månad, varunder de fylla 18 år; röstar

Ja;

Gemensamma
omröstningar.
Forta.)

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren bifallit utskottets hemställan med den ändring i mom. a) därav, att de i detta moment upptagna understöd bestämmas till de belopp, som föreslagits i den av herr Törnkvist i ämnet väckta motionen och sålunda medgivit, att från allmänna indragningsstaten må från och med den 1 januari 1918 utgå årliga understöd till yrkesinspektörs-assistenten Vilhelm Immanuel Norings änka Karin Lovisa Noring med åttahundrasextio kronor och till makarnas dotter Anna-Lisa Margareta med trehundrafyrtio kronor samt till underinspektören Karl Eimer Karlsson Lindbloms änka Ingegerd Maria Lindblom med femhundraåttio kronor och till makarnas son Carl Gustaf Eimer med tvåhundraåtjugy kronor, vilka understöd må åtnjutas av änkorna, så länge de i sitt nuvarande änkestånd förbliva, och av barnen till och med den månad, varunder de fylla 18 år.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 70 Ja och 138 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 89 Ja och 51 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	70 Ja och 138 Nej,
sammanräkningen visade	159 Ja och 189 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Åttonde omröstningen:

(enligt bankoutskottets memorial nr 35, punkt 2).

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller att riksdagen må medgiva, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Norrköping Per August Pettersson Malm må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin anställning vid läroverket, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension till belopp av fyrahundra kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren bifallit ntskottets hemställan, med den ändring att pensionen bestämmes till femhundra kronor om året.

*Gemensamma
omröstningar.
(Fortn.)*

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och och befanns att omröstningen utfallit med 43 Ja och 167 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 86 Ja och 51 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	43 Ja och 167 Nej,
sammanräkningen visade	129 Ja och 218 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nionde omröstningen:

(enligt bankoutskottets memorial nr 35, punkt 3).

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller att riksdagen må medgiva, att en var av professorerna vid lantbruksinstitutet vid Ultuna Johan Abraham Sjöström, Ernst Vilhelm Esbjörn Petersson och Anders Gustaf Timberg må för vart och ett av åren 1918—1922 i den mån han då kvarstår i tjänst såsom professor, såsom gottgörelse för genom övergång å ny avlöningsstat för institutet föranledd minskning i behållna avlöningsförmåner uppbära, Sjöström 166 kronor, Petersson 85 kronor och Timberg 419 kronor 50 öre, att utgå från allmänna indragningsstaten; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 54 Ja och 152 Nej.

*Gemensamma
omröstningar.*
(Forts.)

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 106 Ja och 37 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	54 Ja och 152 Nej,
sammanräkningen visade	160 Ja och 189 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Tionde omröstningen:

(enligt bankutskottets memorial nr 36).

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller att riksdagen må medgiva, att till f. d. städerskan vid Sockholms norra station änkan Kristina Holmgren må från och med år 1918 under hennes återstående livstid av trafikmedel utgå ett understöd av fyrahundra kronor årligen; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren, bifallit den av herr Kristensson i ämnet avgivna reservationen och således medgivit att till f. d. städerskan vid Stockholms norra station änkan Kristina Holmgren må från och med år 1918 under hennes återstående livstid av trafikmedel utgå ett understöd av femhundra kronor årligen.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 47 Ja och 161 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 74 Ja och 61 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	47 Ja och 161 Nej,
sammanräkningen visade	121 Ja och 222 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Elfte omröstningen:

(enligt bankutskottets memorial nr 37).

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller att »riksdagen måtte för sin del besluta, att vald ledamot av allmänt kyrkomöte, som icke är bosatt å ort, där kyrkomöte hålles, åtnjuter av statsmedel ersättning för resekostnad till och från kyrkomötet enligt de grunder, som i sådant avseende gälla för ledamöter av riksdagen, samt i dagtraktamente under kyrkomötet tjugu riksdaler, vilket dagtraktamente dock ej må överstiga sammanlagt sexhundra riksdaler. Vald ledamot av kyrkomötet som är bosatt å ort, där kyrkomöte hålles, undfår i dagtraktamente femton riksdaler, vilket dagtraktamente dock ej må överstiga sammanlagt fyrahundra-femtio riksdaler»; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, avslagit såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varem här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning. och befanns att omröstningen utfallit med 125 Ja och 81 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 117 Ja och 28 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	125 Ja och 81 Nej,
sammanräkningen visade	242 Ja och 109 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Tolvte omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 36, punkt 1).

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må i anledning av herr Söderhielms m. fl. ovanberörda motion till fortsatt anskaffning av mobiliseringsammunition till eldhandvapen och

Gemensamma omröstningar. kulsprutor på extra stat för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 2,327,800 kronor, röstar
(Forts.)

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå förevarande motion.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 54 Ja och 153 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 78 Ja och 53 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	54 Ja och 153 Nej,
sammanräkningen visade	132 Ja och 206 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Trettonde omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 36, punkt 2).

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må i anledning av herr Clasons m. fl. samt herr Söderhielms m. fl. ovanberörda motioner till sådan komplettering av arméns flygmateriel, som kan äga rum utan att föregripa en eventuell omorganisation av flygvapnet, å tilläggsstat för år 1918 såsom reservationsanslag bevilja 1,766,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå förevarande motioner.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 57 Ja och 157 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 83 Ja och 49 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

*Gemensamma
omröstningar.*
(Forts.)

röster eller . . . . . 57 Ja och 157 Nej,
sammanräkningen visade . . . . . 140 Ja och 206 Nej,
och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Fjortonde omröstningen:

(enligt jordbruksutskottets memorial nr 34).

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må bifalla vad utskottet hemställt i sitt utlåtande nr 3 eller att riksdagen må till befrämjande av jaktvård å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst 10.000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit utskottets berörda hemställan.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 54 Ja och 151 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 89 Ja och 40 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller . . . . . 54 Ja och 151 Nej,
sammanräkningen visade . . . . . 143 Ja och 191 Nej,
och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Femttonde omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial nr 27).

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen skall besluta,

dels att avgifterna för inrikes brev, brevkort, postanvisning och postförskott skola för tiden från och med dag under innevarande år,

Gemensamma
omröstningar.
(Forts.)

som bestämmas av Kungl. Maj:t, till och med den 31 december 1919, utgöra:

för lokalbrev:

om brevets vikt icke överstiger 20 gram	7 öre
» vikten överstiger 20 men icke 125 »	15 »
» » » 125 » » 250 »	20 »

för annat inrikes brev:

om brevets vikt icke överstiger 20 gram	12 öre
» vikten överstiger 20 men icke 125 »	25 »
» » » 125 » » 250 »	35 »

för brevkort, jämväl lokalbrevkort:

enkelt brevkort	7 öre
dubbelt »	15 »

för postanvisning eller postförskott:

om postanvisnings- resp. postförskottsbeloppet uppgår till högst 5 kronor	15 öre
om beloppet överstiger 5 men ej 25 kronor	20 »
» » » 25 » » 50 »	30 »
» » » 50 » » 100 »	35 »
» » » 100 » » 250 »	40 »
» » » 250 » » 500 »	45 »
» » » 500 » » 750 »	55 »
» » » 750 » » 1,000 »	65 »

dels ock att, utan ändring av vad för närvarande gäller ifråga om ökning av viktportot för skrymmande paket, det inrikes portot för paket skall för ovannämnda tid utgå enligt följande grunder, nämligen för paket, som väger

högst 1 kilogram, med	60 öre
mer än 1 men ej över 3 kilogram, med	90 »
» » 3 » » » 5 » »	1 krona 20 »
» » 5 kilogram, med 1 krona 20 öre för de första 5 kilogrammen och därefter 40 öre för vart överskjutande kilogram eller del därav. röstar	

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat,

dels att avgifterna för inrikes postanvisning och postförskott skola för tiden från och med dag under innevarande år, som bestämmas av Kungl. Maj:t, till och med den 31 december 1919, utgöra:

om postanvisnings- resp. postförskottsbeloppet uppgår till	högst 5 kronor	15 öre	<i>Gemensamma omröstningar.</i> (Forts.)
om beloppet överstiger 5 men ej 25 kronor	25 » » 50 »	20 »	
» » » 50 » » 100 »	100 » » 250 »	30 »	
» » » 100 » » 250 »	250 » » 500 »	35 »	
» » » 250 » » 500 »	500 » » 750 »	40 »	
» » » 500 » » 750 »	750 » » 1,000 »	45 »	
» » » 750 » » 1,000 »		55 »	
		65 »	

dels ock att, utan ändring av vad för närvarande gäller ifråga om ökning av viktportot för skrymmande paket, det inrikes portot för paket skall för ovannämnda tid utgå enligt följande grunder, nämligen för paket, som väger

högst 1 kilogram, med	60 öre
mer än 1 men ej över 3 kilogram, med	90 »
» » 3 » » 5 » »	1 krona 20 »
» » 5 kilogram, med 1 krona 20 öre för de första 5 kilogrammen och därefter 40 öre för vart överskjutande kilogram eller del därav.	

Sedan voteringsedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig. och befanns att omröstningen utfallit med 87 Ja och 121 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 92 Ja och 35 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller . . . . . 87 Ja och 121 Nej, sammanräkningen visade . . . . . 179 Ja och 156 Nej, och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

§ 5.

Föredrogos var för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till statsutskottet propositionerna:

nr 189, angående uppförande av nya sjukhus för Västernorrlands regemente och Norrlands trängkår samt för Göta artilleriregemente m. m.;

nr 190, angående anslag å tilläggsstat för år 1918 under fjärde huvudtiteln för uppförande av nya sjukhus för Västernorrlands regemente och Norrlands trängkår samt för Göta artilleriregemente m. m.;

nr 165, angående anvisande av medel för bestridande av kostna-

der för tillfällig avlöning åt viss till utbildning i flygtjänst kommanderad personal;

nr 166, angående anslag å tilläggsstat för år 1918 under fjärde huvudtiteln för bestridande av kostnader för tillfällig avlöning åt viss till utbildning i flygtjänst kommanderad personal;

nr 171, angående anvisande av medel för inköp av en fastighet för sjätte arméfördelningens stabsexpedition i Östersund; och

nr 161, om anvisande av medel till beredande av tvångsuppfostran åt minderåriga kvinnliga förbrytare;

till bankoutskottet propositionerna:

nr 162, angående pension åt husmodern vid statens uppfostringsanstalt å Bona Johanna Kristina Andersson; och

nr 163, angående årliga understöd åt avlidne överkonstapeln Oskar Bernhard Rooslings änka och barn;

till lagutskottet propositionerna:

nr 155, med förslag till lag om ändring i vissa delar av 14 och 18 kap. strafflagen; och

nr 115, med förslag till lag om ändrad lydelse av 43 § 1 mom. i lagen den 9 december 1910 angående tillsättning av prästerliga tjänster;

till andra särskilda utskottet propositionen, nr 169, med förslag till lag om tillägg till lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta m. m.;

till lagutskottet propositionerna:

nr 183, med förslag till lag innefattande särskilda bestämmelser angående rätten till inmutning inom vissa län; och

nr 172, med förslag till lag om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område m. m.;

till tredje särskilda utskottet propositionen, nr 128, med förslag till vattenlag m. m.;

till lagutskottet propositionen, nr 154, med förslag till lag angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar;

till bankoutskottet propositionen, nr 167, angående pension till avlidne förrådsmannen vid statens järnvägar Anders Perssons änka;

till andra särskilda utskottet propositionen, nr 168, angående anslag till anordnande av statsinspektion över fattigvården m. m.:

till statsutskottet propositionen nr 176, angående förhöjning av vissa av statsmedel utgående livräntor;

till lagutskottet propositionen, nr 184, med förslag till dels lag om ändrad lydelse av 5—8, 10, 16, 19, 20, 23, 24, 26 och 28—33 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av berörda lag den 30 juni 1913;

till statsutskottet propositionerna:

nr 185, angående anslag för bestridande av på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring m. m.; och

nr 186, angående ersättning till postsparbanken för dess bestyr med uppörd och utbetalningar m. m. för riksförsäkringsanstalten;

till lagutskottet propositionen, nr 187, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 27 juni 1902, innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar;

till statsutskottet propositionerna:

nr 188, angående understöd åt småbrukskolonien Emaus i Norrtälje;

nr 192, angående anslag till uppförande av bostadslägenheter vid Västerås' ångkraftstation; och

nr 193, angående anslagen till tjänstemän och betjänte vid länsstyrelserna samt till övergångsstat för landsstaten;

till konstitutionsutskottet propositionen, nr 194, angående ändrad lydelse av §§ 41, 69, 70 och 76 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet, §§ 8, 67, 68 och 77 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse i stad, § 48 i förordningen den 23 maj 1862 om kommunalstyrelse i Stockholm samt §§ 11 och 50 i förordningen den 21 mars 1862 om landsting;

till statsutskottet propositionen, nr 195, angående täckande av vissa förskott på tilläggsstat för år 1918 under sjätte huvudtiteln; samt

till jordbruksutskottet propositionerna:

nr 191, angående anslag å tilläggsstat för år 1918 för utdikning av staten tillhöriga brännorvmossar;

nr 196 med anledning av framställning från Magnesitaktiebolaget Tarrekaise beträffande vissa av bolaget arrenderade mineralfyndigheter å kronojord i Norrbottens län;

nr 197, angående inrättande av en gödselvårdslånefond;

nr 198, angående kolonisation å vissa kronoparker i Västerbottens och Norrbottens län;

nr 199, med förslag till lag om utrotande av berberisbuskar å viss mark;

nr 200, angående lån till hushållningssällskapen för anskaffande och tillhandahållande av förädlade utsäden av vissa sädeslag ävensom av utsädespotatis;

nr 204, angående minimipris å brödsäd m. m.

§ 6.

Härefter föredrogs och remitterades till statsutskottet herr *Hages m. fl.* på kammarens bord liggande motion nr 356.

§ 7.

Vid nu skedd föredragning av statsutskottets utlåtande, nr 32, *Andra kammarens protokoll 1918. Nr 34.*

i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anvisande av medel till tecknande av aktier för statens räkning i aktiebolaget elektrolytverken, begärdes ordet av

Herr Eriksson i Grängesberg, som yttrade: Herr talman! Det har ifrån regeringens sida lämnats vissa upplysningar, som göra det nödvändigt att få en ändrad lydelse i fråga om motiveringen och klämman i statsutskottets förevarande utlåtande. Jag tager mig därför friheten hemställa, att kammaren måtte återremittera detta ärende till statsutskottet.

Vidare anfördes ej. Kammaren beslöt att återförvisa ifrågavarande ärende till statsutskottet för ny behandling.

§ 8.

På förslag av herr talmannen, som förmäde sig hava om tiden för valen samrätt med första kammarens talman, beslöt kammaren att lördagen den 6 innevarande april företaga val av ledamöter och suppleanter i särskilda utskottet nr 3.

§ 9.

Herr Rönig avlämnade en motion, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 184, med förslag till dels lag om ändrad lydelse av 5—8, 10, 16, 19, 20, 23, 24, 26 och 28—33 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring dels ock lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av berörda lag den 30 juni 1913.

Denna motion, som erhöll ordningsnumret 357, blev på begäran bordlagd.

§ 10.

Herr talmannen meddelade, att herr statsrådet och chefen för finansdepartementet tillkännagivit att han ämnade besvara herr Vennerströms interpellation angående de av kristiden framtvingade spritrestriktionernas inverkan på arbetsvillkoren för i rusdrycksnäringens tjänst anställd personal vid kammarens sammanträde den 6 innevarande april och herr Jonssons i Hökhult interpellation angående obligatorisk kontroll rörande i handeln förekommande beredda kraftfodermedel vid kammarens sammanträde den 9 i denna månad.

§ 11.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 5,50 e. m.

In fidem
Per Cronvall.